

Miljødirektoratet

NATURVERNFORBUNDETS INNSPILL TIL DEN GLOBALE PLASTAVTALEN

Naturvernforbundet takker for muligheten til å gi innspill til Klima- og miljødepartementets videre arbeid med den globale plastavtalen.

Bakgrunn

Naturvernforbundet viser til felles innspill med WWF og andre miljøorganisasjoner fra 15.03.24. Den globale plastavtalen er ikke en «waste management treaty», og den burde ikke stole på frivillighet. Vi trenger en ambisiøs og bindende avtale, med mulighet til å forsterke over tid.

Hovedgrep

Helhetlig dekning av plastens livsløp

Plastavtalen må dekke hele plastens livssyklus. Det starter og ender med en bred definisjon av nano- og mikroplast, samt bindende mål for reduksjon i plastpolymerproduksjon, globalt og nasjonalt, som forsterkes over tid. Peru og Rwanda har for eksempel foreslått [40% reduksjon i produksjon innen 2040 sammenlignet med 2025](#). Produksjon og forbruk av plast ikke skal overskride bærekraftige nivåer, og det skal oppnås optimal sirkularitet samt minimalt klimagassutslipp ved produksjon.

Ombruk, reparerbarhet, materialgjenvinning, produktdesign og «chemicals of concern» må inn i avtalen, og dette med klare tekniske krav og spesifikasjoner, som eksempelvis hvor mange ganger må plast kunne gjenbrukes for å være ombruk. Produktdesign må være sikkert og bærekraftig. Videre må globalt harmoniserte designkriterier og globale designkrav for utvalgte sektorer og produkter kombineres.

I tillegg er det behov for et forbud mot ikke-essensiell og unngåelig engangspplast og kortvarige produkter. Helsesektoren kan ikke unntas, og dette har allerede blitt innspilt i et [brev støttet av mer enn seks millioner helsepersonell](#).

Når det gjelder slutten av livssyklus trenger vi miljømessig forsvarlig håndtering av plastavfall samt forurensningsbegrensninger.

Til slutt er det viktig at produsentene har ansvar gjennom hele plastens livsløp, og at det settes globale standarder for dette.

Åpenhet og implementering

Det trengs sterke bestemmelser om åpenhet og tydelige retningslinjer for implementering.

Biologisk mangfold

UNEP nevner i sin rapport «[For people and planet: the UNEP strategy for 2022–2025](#)» at den trippel planetariske krisen, klimaendring, forurensning, herunder plastforurensning, og biologisk mangfold er sammenkoblet. Også på innspillsmøte ble det anerkjent at plast påvirker biologisk mangfold negativt. Naturvernforbundet mener derfor at, i det minste, referanser til biologisk mangfold må inkluderes i slutteksten for å sikre samsvar med andre forpliktelser under multilaterale miljøavtaler, og slik at COP kan adressere biologisk mangfold i sitt videre arbeid. Videre støtter Naturvernforbundet andre, mer ambisiøse tekstforslag som ble foreslått av blant annet [IUCN](#).

Finansieringsmekanisme

Vi trenger en finansieringsmekanisme for å muliggjøre gjennomføringen av avtalen. For at de enkelte landene skal kunne nå målet, trengs det bindende reguleringer og ordninger som kan finansiere ulike tiltak, noe for eksempel utviklingsland kan benytte seg av. Det er viktig at det knyttes opp mot faktiske forpliktelser.

Overvåkning og rapportering

Det er behov for forpliktende verktøy og standarder for overvåkning av oppfølgingen av nasjonale mål med obligatorisk rapportering av plastpolymerproduksjon og plastforurensning. Et tilsynsorgan som overvåker etablering av nødvendige standarder for å redusere plastproduksjon og forurensning er viktig. Vi kan dra inspirasjon av *Standardization task force* fra Montreal Protocol. Videre må tekniske eksperter, forskning, industri, miljøorganisasjoner og berørte lokalsamfunn inn for å sikre inkluderende utvikling av standarder.

Vitenskapelig organ

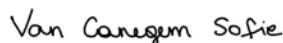
Den globale plastavtalen må inneholde et vitenskapelig organ sammensatt av forskere og andre plasteksperter som sikrer at mål og tiltak forblir vitenskapelig informert og tilpassningsdyktig over tid.

Naturvernforbundet ser med dette frem til videre samarbeid med Klima- og miljødepartementet og bidrar gjerne med ytterligere innspill i arbeidet med den globale plastavtalen.

Med vennlig hilsen
Naturvernforbundet

Truls Gulowsen
leder

Sofie Van Canegem
fagrådgiver